

ПРОТОКОЛ

№ 217

София, 09.11.2016 година

Днес, 09.11.2016 от 10:30 ч. се проведе открито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Ремзи Осман, Александър Йорданов, Георги Златев, Евгения Харитоновна, Валентин Петков и Димитър Кочков, и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха Е. Маринова – директор на дирекция „Правна“, П. Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, И. Александров – началник на отдел „Цени и лицензии: електропроизводство, ВКП на електрическа и топлинна енергия“ и експерти от КЕВР.

Заседанието се отразяваше от представители на средствата за масова информация.

Председателят доц. д-р Иван Н. Иванов откри заседанието и констатира, че не са налице правни пречки за провеждането му.

„ТЕЦ Варна“ ЕАД е уведомено за провеждане на заседанието с писмо на КЕВР с изх. № Е-ЗЛР-И-24/03.11.2016 г. и изпраща свой представител. На заседанието се яви:

- г-жа Зорница Генова – упълномощен представител на дружеството.

С писмо на КЕВР с изх. № Е-ЗЛР-И-24/04.11.2016 г. за провеждане на заседанието е уведомено Министерството на енергетиката, което изпраща свои представители. На заседанието се явиха:

- г-н Димитър Куюмджиев – директор на дирекция «Сигурност на енергоснабдяването»;
- г-н Иван Алексиев – държавен експерт.

С писмо на КЕВР с изх. № Е-ЗЛР-И-24/03.11.2016 г. за провеждане на заседанието е уведомено «ЕСО» ЕАД, което изпраща свои представители. На заседанието се явиха:

- г-н Венцислав Захов – началник на отдел «Електрически режими»;
- г-н Христо Чиков – експерт в дирекция «Финанси».

На откритото заседание беше разгледан доклад относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-И-24 от 03.05.2016 г. от „ТЕЦ Варна“ ЕАД за изменение на лицензия № Л-086-01 от 21.02.2001 г. за дейността „производство на електрическа енергия“. Докладът, изготвен от работна група в състав: Ивайло Александров, Елена Маринова, Юлиана Ангелова,

Радослав Наков, Анелия Петрова, Ана Иванова и Радостина Методиева, е приет с решение на КЕВР на закрито заседание по т. 2 от протокол № 214/03.11.2016 г. и публикуван на интернет страницата на Комисията.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

С решение на Комисията бяха поканени представители на Министерството на енергетиката и на «ЕСО» ЕАД, предвид на свързаността с разглеждания проблем.

Председателят запита представителя на „ТЕЦ Варна“ ЕАД запознат ли е с доклада и има ли забележки по него.

З. Генова:

От името на „ТЕЦ Варна“ ЕАД запознахме се с доклада. Фактите в него са конкретно изложени. Нямаме възражения. Потвърждаваме, че изложеното в доклада относно разговорите с Министерството на енергетиката за намиране на решение за продължаване на работата на четвърти, пети и шести блок са в ход и продължават. Цялото оборудване на четвърти, пети и шести блок е съхранено за евентуална бъдеща експлоатация. Оставаме на разположение при някакви допълнителни въпроси или искания за предоставяне на документи.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря, г-жо Генова. Вие потвърдихте, че се касае единствено за изменение на лицензията в частта на първи, втори и трети блок на централата.

Д. Куюмджиев – Министерство на енергетиката:

Министерството на енергетиката действително поддържа постоянен контакт и обмяна на мнения с ръководството на ЧЕЗ и на „ТЕЦ Варна“ ЕАД. Нашето съкровено желание е да съхраним електроцентралата за нуждите на енергийната система. Официалният документ, който е постъпил в министерството след окончателното спиране в края на 2014 г., е едно писмо, с което изпълнителният директор на „ТЕЦ Варна“ ЕАД, Минчо Минчев като член на УС, уведомява министерството, че: „централата е изведена временно от експлоатация до извършване на екологизация на енергийните ѝ блокове във връзка с посочените изисквания в издаденото от МОСВ Комплексно разрешително №51 от 2005 г. Трябва да се има предвид, че в съответствие с Постановление № 181 от 20.07.2009 г. на Министерския съвет за определяне на стратегически обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност, ТЕЦ „Варна“ е регистрирана под т.2.5 от раздел V, сектор Енергетика като такъв обект и продължава да се явява критична инфраструктура. От друга страна, Министерството на отбраната все още не е снело от отчет военновременния план на „ТЕЦ Варна“ ЕАД. Единствено енергийният блок №6 в електроцентралата разполага с горивна система, позволяваща да се разпали на газ, без необходимост да има друг източник на пара за собствени нужди, което означава, че при извънредна ситуация би могъл да бъде пуснат в експлоатация и включен в електросистемата с 210 MW инсталирана мощност. Не по-маловажно е, че с изключването на „ТЕЦ Варна“ ЕАД от електроенергийната система се създават известни затруднения в работата на електроенергийния системен оператор, свързани с поддържане нивото на напрежението в електроенергийната система в Североизточна България. Изключването на електроцентралата доведе до известно нарушаване на енергийния баланс в диагонала ТЕЦ „Бобов дол“ - „ТЕЦ Варна“ ЕАД, за разлика от другия диагонал АЕЦ „Козлодуй“ - Маришките централи, което води до увеличаване на технологичните загуби от пренос на електроенергия от Централна към Североизточна България. Във връзка с посоченото, считаме, че следва да се настоява пред

ръководството на ТЕЦ „Варна“ и респективно собственика „ЧЕЗ България“ АД да извършат необходимите инвестиции за екологизация на четвърти, пети и шести блок на електроцентралата. Считаме, че не са изчерпани възможностите за експлоатация, предвид по-широките възможности, които представя стартиралата енергийна борса и свободният пазар на електроенергия.“

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря, г-н Куюмджиев. Ако мога да резюмирам, Вие не възразявате за извеждане от експлоатация на първи, втори и трети блок, но настоявате да се извърши екологизация на четвърти, пети и шести блок, поради необходимостта им да останат действащи, свързано със сигурността на електроенергийната система и намаляването на загубите в преносната линия при снабдяване на Североизточна България с електроенергия. Г-н И. Алексиев нещо има ли да допълни? Не.

В. Захов – «ЕСО»ЕАД:

Ръководител отдел съм на «Електрически режими», т.е. моите задължения са пряко свързани със сигурността на електроенергийната система. Знаете, че в отдел «Електрически режими» непрекъснато се създават изчислителни модели, които съвместно с изчислителите модели на всички държави от ENTSO-E, най-вече тези държави до Австрия, ние денонощно се грижим за сигурността, изчисляваме сигурността на българската електроенергийна система. Съответно ние участваме в изготвянето на 10-годишния план и съдбата на ТЕЦ „Варна“ е от изключително значение за сигурността на цялата енергийна система. Ще кажа няколко технически неща. Цялата мрежа в района на ТЕЦ „Варна“ е съобразена с наличието и работата на тази централа – и 110 kV, и 220 kV, и единственият автотрансформатор, който е в ОРУ на ТЕЦ „Варна“. Тази централа е изградена така, че да запазва целия район Варна – Добруджа, който зимно време има товар около 500 MW и излишъкът от централата да се изнася към вътрешността на страната през подстанция Добруджа. Естествено, след като разбрахме каква ще бъде съдбата на ТЕЦ „Варна“, още преди да бъдат спрени блоковете, системният оператор започна да взема мерки, тъй като районът е застрашен през зимата от оставане на консуматори без електрозахранване, което е недопустимо. Още преди спирането на ТЕЦ „Варна“, „ЕСО“ ЕАД започна (даже беше „НЕК“ ЕАД тогава) едно мащабно разширяване и реконструкция на мрежата в района и увеличаване на трансформаторната мощност с цел да не оставим клиентите без електрозахранване. Като пример ще кажа, че се извърши една много мащабна рехабилитация на подстанция Добруджа с увеличаване на трансформаторната мощност 400/ 110 kV. Даже вчера беше открита уредбата 110 kV. Извърши се една много сериозна реконструкция на подстанция Варна, която знаете, че някога беше 750/400 kV. Сега стана 400/220 kV и се направи възможност да се използват и двата съществуващи автотрансформатори, които са в района. Това, което остава да направим, е да поставим още един автотрансформатор в откритата уредба на ТЕЦ „Варна“, което ще залегне в следващия 10-годишен план, който ще представим в КЕВР. „ЕСО“ ЕАД, независимо от временното извеждане или постоянното извеждане на блокове в ТЕЦ „Варна“, прави всичко възможно на де остави хората в района без електрозахранване, като пак повтарям, най-тежките режими са зимните режими. Това е проблемът с доставката на електроенергия. От Маришкия басейн и от посока на Козлодуй ние ще доставим електроенергия и активна мощност към района на Варна. Понеже се спомена регулирането на напрежението, също имаме проблем с регулирането на напрежението. Знаете, че синхронните генератори са най-евтиното и най-удобно нещо за регулиране на напрежението, тъй като ТЕЦ „Варна“ е изведена от експлоатация. По отношение на регулиране на напрежението надолу ние имаме техническа възможност. Това е големият реактор в подстанция Варна, който е 200 MVA, и монтираме кондензаторни батерии за повишаване на напрежението, когато е необходимо. Предвидени са четири батерии по 50 Mvar, едната вече работи в подстанция Варна Север. Три кондензаторни батерии ще бъдат инсталирани в ОРУ на ТЕЦ „Варна“. Това е

по отношение на решаването на проблемите в района. Иначе по отношение на общия баланс на електроенергийната система, съвсем ясно за всички е, че без ТЕЦ „Варна“ България не може да бъде енергиен лидер на Балканите, както беше досега, и традиционен износител. За да си традиционен износител и енергиен лидер, означава в най-тежките сезони есен – зима държавата да може да покрива собствения си баланс и да изнася към съседните държави. Естествено, както се закри старата част на АЕЦ Козлодуй и без ТЕЦ „Варна“, ние такова нещо не може да бъдем. Ставаме енергиен център на транзитна енергия на Балканите, но не и традиционен износител. Това трябва да се има предвид. Ако се гледа в тази посока, да си върнем това, което сме били - традиционен износител, са необходими блокове четири, пет и шест. По отношение на оборудването на централата, искам да Ви кажа, че аз го познавам много добре това оборудване. Аз съм настройвал възбудителните системи на ТЕЦ „Варна“. Само ще вметна по посока на ЧЕЗ, че е добре, ако блокове четвърти, пети и шести продължат да работят, да преместят възбудителните системи от блок първи, втори и трети, които са по-съвременни, да ги преместят в блок четири, пет и шест, а не да ги разпродадат за старо желязо. Това е просто един съвет, който няма нищо общо тук с това, за което сме се събрали.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Г-н Чиков, имате ли допълнение?

Х. Чиков – «ЕСО»ЕАД:

От гледна точка на финансите, евентуално бихме имали допълнение, ако разберем какви ще са финансовите параметри по екологизацията на четвърти, пети и шести блок. Засега, след като няма такива параметри, няма как да имаме отношение.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Г-н Захов, в крайна сметка Вашето становище е, че четвърти, пети и шести блок са абсолютно необходими за сигурността на електроенергийната система. Заедно с това Вие дадохте и една препоръка към ЧЕЗ за подмяна на агрегати. Благодаря Ви.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Обръщам се към работната група. Има ли нови сведения, данни и обстоятелства, които трябва да бъдат отразени преди Комисията да вземе своето окончателно решение на закрито заседание?

И. Александров:

Няма постъпили нови факти и обстоятелства извън известните вече. Но аз имам един въпрос към ТЕЦ „Варна“. Какво е към настоящия момент техническото състояние на трите блока едно, две и три? Има ли хипотетична възможност те да тръгнат в експлоатация или вече са разкомплектовани и т.н.?

З. Генова:

Блоковете не са разкомплектовани, но техническа възможност няма. Те абсолютно не отговарят на екологичните норми, те не могат да бъдат пуснати отново в експлоатация, но не са разкомплектовани, на място са в централата.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Мисля, че в писмото на ТЕЦ „Варна“ до нас беше заявено, че са запечатани всички устройства и се съхраняват от специализирана охрана, с оглед да няма никакво разкомплектоване и кражди на елементи.

Председателят даде думата на членовете на Комисията за въпроси към представителите на заявителя и заинтересованите лица.

Е. Харитонова:

Моята забележка е към Министерството на енергетиката, тъй като писмото, което Вие сте изпратили към Комисията и то намери отражение в доклада на работната група, има две съществени неточности. Колегата Куюмджиев коригира в изказването си едната неточност, където се пише, че ТЕЦ „Варна“ е страшно необходима за регулиране на честотата. Нещо, което не е вярно. Тя е необходима за регулиране на напрежението. Има малка разлика. Другото, въпросът с диагонала ТЕЦ „Бобов дол“ - „ТЕЦ Варна“ ЕАД. Да. АЕЦ „Козлодуй“ - Марица изток има такъв диагонал. Те имат мрежа 400 kV. Но ТЕЦ „Бобов дол“ и „ТЕЦ Варна“ ЕАД нямат мрежа 400 kV. Те са на 110 kV и на 220 kV. Така че такъв диагонал не съществува. Задавам въпроса към Електрически режими. Има ли такъв диагонал?

В. Захов – «ЕСО»ЕАД:

Аз лично днес за пръв път прочетох за съществуването на такъв диагонал. Мисля, че това не е толкова важно в случая.

Д. Куюмджиев – Министерство на енергетиката:

Приемам забележката. Действително неправилно е изразено и аз в момента на живо го коригирах. Извинявам се за грешката.

Р. Осман:

Не е въпрос, искам да изразя позиция. В техническата част, да, така е, сериозно е, но ако се погледне, „ТЕЦ Варна“ ЕАД, т.е. ЧЕЗ искат изменение на лицензията. Няма никаква пречка. Първите три блока извеждаме, но не означава, че лицензията ще бъде отнета, както коментират някои определени среди. Няма нищо общо едното с другото. Трите блока, ние знаем, че се водят преговори с правителството, имат готовност, но разбира се, екологичните норми трябва да бъдат спазвани. Законът лош, но си е закон. Трябва да се изпълнява. Желанието е и шестте блока да работят, аз съм юрист, не съм техническо лице. Явно няма възражение от „ЕСО“ ЕАД и Министерството. Трите блока ще бъдат изведени. Няма пречка за изменение на лицензията. Темата днес трябва да бъде това: Има ли проблем за изменение на лицензията? Няма проблем за изменение на лицензията. Това свързано ли е с бъдещи проблеми с лицензията на ЧЕЗ? Не, няма проблеми с лицензията на ЧЕЗ. Каквито и коментари да има, казвам го съвсем отговорно, това не означава, че трите блока (четвърти, пети и шести) трябва да бъдат оставени да не работят. Ангажиментът на ЧЕЗ е час по-скоро тези преговори, които водят, да приключат със стартиране на четвърти, пети и шести блок. Това е, което исках да споделя. Другото е техническа страна. Няма пречки за изменение на лицензията.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Аз все пак ще отбележа, че първи, втори и трети блок са 10 г. по-стари от четвърти, пети и шести, и действително по отношение на екологичните норми категорично не отговарят на изискванията на ЕС. Докато четвърти, пети и шести могат да бъдат екологизирани.

А. Йорданов:

Слушах становището на МЕ и на „ЕСО“ ЕАД. Остана като че ли не съвсем изказан един въпрос. Всички колеги споменаха, че това, че четвърти, пети и шести блок са временно изведени или постоянно изведени (все още не знаем) от експлоатация, води до съответни отражения в сигурността на снабдяването. Вярно е, централата има собственик. Той е в пълното си право да се разпорежда с активите, които притежава. Знам, че преговорите между Министерството на енергетиката и централата продължават, и въпреки всичко този отговор от страна на собственика на централата остана леко неизказан. Моля коментирайте това - има отражение върху сигурността на снабдяването

и то е във Вашите ръце като проблем.

З. Генова:

Да. Наистина „ТЕЦ Варна“ ЕАД е включено в министерското постановление като стратегически обект. Освен това се води критична инфраструктура. Освен това се води на отчет на военновременния план. Аз ще започна отзад напред. Ще започна с военновременния план. Няколко пъти са водени разговори с Министерството на отбраната следва ли „ТЕЦ Варна“ ЕАД да продължава да виси в този план. Имаме официален отговор от МО, че се чака изменение на нормативната уредба, след което „ТЕЦ Варна“ ЕАД ще бъде извадена от този списък за военновременния план. По отношение на стратегическите обекти, критична инфраструктура. Да, ТЕЦ-ът съществува там, но в интерес на истината искам да отбележа, че „ТЕЦ Варна“ ЕАД не е активиран за студен резерв от март 2013 г. и „ТЕЦ Варна“ ЕАД не е произвела енергия за регулирания пазар от декември 2014 г. Повече от две години за производство на енергия, почти три за студен резерв, „ТЕЦ Варна“ ЕАД не е била необходима. Преди година и половина, помним зимата беше доста тежка, оказа се, че няма нужда толкова много от централата като производство. Дори през ноември и декември 2014 г. имаме официална кореспонденция, в която заявяваме готовността си пред Министерството на енергетиката (във връзка с предстояща очаквана газова криза по онова време) да продължи пълната експлоатация. Нямаме никаква обратна връзка оттогава. Да, де юре централата е стратегически обект, критична инфраструктура, де факто тя не е активирана от повече от две години.

А. Йорданов:

Вие, от името на собственика, смятате, че отражението върху сигурността на снабдяването не е в такъв обем? Добре, благодаря Ви.

Е. Харитонова:

Има ли „ТЕЦ Варна“ ЕАД въглища, за да бъде активирана?

З. Генова:

В момента все още има въглища, но Комплексното разрешително не допуска към настоящия момент да се горят въглища.

Е. Харитонова:

Ясно, но понеже говорим за активиране на „ТЕЦ Варна“ ЕАД.

З. Генова:

Разговорите с Министерството на енергетиката са предимно по отношение на екологизацията на четвърти, пети и шести блок и тяхната газификация. Разбира се, остава открит въпросът за това да се намери решение за газовете, защото трябва да има и съответните инсталации, азотните окиси да бъдат пречиствани и да няма санкции, защото трябва да изпълняваме нормативите. Но въглища все още има на склад.

Г. Златев:

Колко време е работил блок №6 и кога последно е работил?

З. Генова:

Не мога да кажа точно колко време, но може колегите от Варна писмено да дадат отговор. За последен път 2014 г. декември е работил. Но не съм сигурна дали е работил блок №6 или е работил друг блок.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Той е в готовност за разпалване и по тази причина вероятно той е използван до

А. Йорданов:

Още един въпрос, той по-скоро към „ЕСО“ ЕАД е адресиран и МЕ. Очевидно е, че извеждането от експлоатация на ТЕЦ-а предизвиква някакви допълнителни разходи на системата за стабилизиране сигурността на снабдяването. Нали така, ако правилно Ви разбирам? Исках да направим това уточнение, за да е казано ясно и черно на бяло, че системата следва да направи някакви алтернативни разходи, за да гарантира сигурността на снабдяването.

Д. Куюмджиев – Министерство на енергетиката:

Бих искал да чуя от представителя на ЧЕЗ, ако хипотетично се приеме, че се разреши с решение на Комисията сваляне от лицензията на първите три блока, какво възнамерява собственикът да прави с първите три блока?

З. Генова:

Евентуално първите три блока ще бъдат продадени, така че да се акумулират средства за договорената бъдеща екологизация на четвърти, пети и шести блок.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Мисля, че на г-н Куюмджиев въпросът беше в посоката ще бъдат ли продадени за нарязване на скрап или ще бъдат продадени за използване на съоръженията.

З. Генова:

Проучванията показват, че тези съоръжения не могат да бъдат използвани никъде в Европа, но и никъде в света. Те са толкова морално и технически остарели.

Д. Куюмджиев – Министерство на енергетиката:

Аз съм удовлетворен от отговора, щом посоката е парите да не се отчитат като някаква печалба, която да бъде разходвана за други цели, освен за възстановяване на работата на четвърти, пети и шести блок.

Е. Харитонова:

Искам да се обърна към „ЕСО“ ЕАД да направят едни разчети на тези средства, които са необходими за усилване на мрежата в региона, за да знаем за какви пари става въпрос. Това вече може да го направите.

От страна на членовете на Комисията нямаше други въпроси.

Комисията прецени, че обстоятелствата по образуваното производство са изяснени пълно и всестранно и на основание чл. 47, ал. 1 от Правилника за дейността на КЕВР и на нейната администрация,

Р Е Ш И :

1. Насрочва закрито заседание на 16.11.2016 г. за вземане на решение относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-И-24 от 03.05.2016 г. от „ТЕЦ Варна“ ЕАД за изменение на лицензия № Л-086-01 от 21.02.2001 г. за дейността „производство на електрическа енергия“.

2. На дружеството да се изпрати уведомление за взетото решение с препоръчано писмо с обратна разписка.

Приложение:

1. Уведомителни писма на КЕВР с изх. № Е-ЗЛР-И-24/03.11.2016 г. и № Е-ЗЛР-И-24/04.11.2016 г.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

.....
(Р. Осман)

.....
(А. Йорданов)

.....
(Г. Златев)

.....
(Е. Харитонова)

.....
(В. Петков)

.....
(Д. Кочков)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА